

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske toplice
Ljudevita Gaja 2 ♦ 49217 Krapinske Toplice

PREKID I PONOVRNO UVOĐENJE ISTE BIOLOŠKE TERAPIJE - PRIKAZ BOLESNIKA

CESSATION AND REINTRODUCTION OF THE SAME BIOLOGIC THERAPY - A CASE REPORT

Rajko Pavlović ♦ Darija Granec

Bolesnica T.M., rođena 1954. godine, majka dvoje djece, po zanimanju prodavačica. Dijagnoza reumatoidnog artritisa je postavljena u siječnju 2008. godine, dva mjeseca nakon pojave simptoma. U kliničkoj slici poliartritis ručnih, MCP i zglobova koljena. Biološka terapija je započeta 3. kolovoza 2010. - tocilizumab kao prvi biološki lijek. Po prekidu biološke terapije u trajanju od 2 mjeseca, zbog pozitivnog Quantiferonskog testa nakon prva 3 mjeseca terapije, te nakon Herpesa zoster, dolazi do pogoršanja bolesti i parametara njezina praćenja. Nakon ponovnog uključivanja u terapiju istoga lijeka dolazi do brzog poboljšanja bolesti, uz daljnje zadovoljavajuće rezultate.

Bolesnik. C.J., rođen 1967. godine otac troje djece, po zanimanju stolar. Dijagnoza ankilozantnog spondilitisa (HLA-B27 negativan) postavljena 2005. godine, pret-

hodno bolovi trajali 2 godine. Uveden je u liječenje entercept kao prvi biološki lijek. Bolesnik je dobivao biološku terapiju 19 mjeseci s dobrim učinkom. Nakon prekida biološke terapije u trajanju od 3 mjeseca, zbog nejavljivanja na kontrolu, dolazi do pogoršanja bolesti i parametara njezina praćenja. Ponovnim uključivanja etanercepta dolazi do ponovnog poboljšanja bolesti (zadovoljavajućeg odgovora na terapiju), što se prati sve do danas.

Prikaz dvaju navedenih bolesnika pokazuje da prekid učinkovite biološke terapije, tocilizumaba i entercepta u trajanju 2-3 mjeseca, zbog komplikacija odnosno paramedicinskih razloga, dovodi do bitnog pogoršanja bolesti i parametara praćenja bolesti. Ponovno uključivanje istog lijeka ne smanjuje manjuje njegovu učinkovitost.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, ankilozantni spondilitis, biološka terapija

Tablica 1. Parametri praćenja biološke terapije (tocilizumab) - bolesnica T.M. (početak i prekid terapije podebljano)
Table 1. Biological therapy monitoring parameters (tocilizumab) - patient T.M. (start and discontinuation of therapy in bold)

ACR		03.08.10.	31.08.10.	26.10.10.	23.12.10.	17.02.11.	15.04.11.	13.05.11.	08.07.11.
I	Se	76	10	8	56	8	88	5	6
I	CRP	69	<5	<6	41	<5	84	<5	<5
II	ACR bolni 68	8	23	17	18	16	23	15	14
III	ACR otečeni 66	14	17	12	17	10	13	10	10
RAQ		1,63	1,88	1,75	2,13	1,25	1,38	1,38	1,25
DAS 28		6,34	5,04	5,67	6,26	4,83	6,15	4,78	4,66

Tablica 2. Parametri praćenja biološke terapije (etanercept) - bolesnik C.J. (početak i prekid terapije podebljano)
Table 2. Biological therapy monitoring parameters (etanercept) - patient C.J. (start and discontinuation of therapy in bold)

Datum	01.07.08.	02.12.08.	22.01.10.	03.08.10.	24.12.10.	21.06.11.
BASFI ukupno	95,70	31,10	36,50	89,10	29,60	15,20
BASDAI ukupno	9,96	3,30	3,35	8,14	3,48	2,50
Indeks sagitalne gibljivosti cervikalno	3,5	6,0	8,0	5,5	6,0	6,5
Indeks sagitalne gibljivosti lumbalno	0,0	0,5	1,5	0,0	0,0	0,5
Indeks disanja	1	2	2	0	1	1
SE	38	12	19	63	18	17
CRP	67	10	11	59,9	13	14
Intenzitet boli aksijalno + perif. VAS	10,00	2,80	3,05	7,00	3,00	2,20